

**Perhevapaalta työhön
- keitä työhön palaavat
vanhemmat ovat ja
millaisia palvelutarpeita
heillä on**

Jaana Vastamäki STM/TTO/TY

Keitä perhevapaalta työhön palaavat ovat

- **Vanhempainvapaata** käyttävät lähes yksinomaan äidit. Isät eivät juurikaan käytä mahdollisuuttaan jakaa vanhempainvapaa äidin kanssa. Isäkuukauteen sisältynyttä kahta viikkoa pidempää vanhempainvapaata tai nykyisen yhdeksän viikon isyysvapaan lisäksi pidettävää vanhempainvapaata käyttää 1–3 % isistä. (www.thl.fi)
- **Kotihoidon tukea** käytetään 89 prosentissa perheistä vanhempainvapaan jälkeen ainakin jonkin aikaa. Lasta hoitaa lähes aina (98 %) oma vanhempi, joka lähes aina (97 %) on äiti. Kotihoidon tukea käytetään yli puolessa perheistä (55 %) enintään 12 kuukautta. Täysimääräisesti eli yli 24 kuukautta kotihoidon tukea käytetään 16 prosentissa perheistä. (<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/perhevapaatutkimus/tilastotietoa-perhevapaiden-kaytosta>)

Kaksi vuotta täyttäneitä lasta kotona hoitavat äidit (Salmi & Närvi, 2017)

- Heitä on neljännes parivuotiaan kuopuksen äideistä.
- Työpaikka on odottamassa alle puolella (46%).
- Ilman työpaikkaa on reilu puolet (54%) kohderyhmän äideistä. Nämä äidit jakautuvat kolmeen ryhmään:
  - Ne, joilla on enemmän kuin ammatillinen koulutus (36%) → potentiaalisia työllistyjiä
  - Ne, joilla on ammatillinen koulutus (35%) → voivat olla vaikeasti työllistettäviä
  - Ne, joilla ei ole koulutusta peruskoulun jälkeen (28%) → voivat jäädä työttömäksi tai työvoiman ulkopuolelle
- https://www.slideshare.net/THLfi/perhevapaat-talouskriisi-ja-sukupuolten-tasa-arvo?qid=5baadfb8-2558-44a4-ba21-4cc89350cc69&v=&b=&from_search=2

Perhevapaalta palaavien palvelutarpeita

- Perhevapaalta palaavat äidit ovat heterogeeninen ryhmä → erilaiset palvelutarpeet
- Äidit ovat eri-ikäisiä, erilaiset koulutustaustat ja erilainen työhistoria
- Vailla työpaikkaa olevat: työnhakupystyvyys ja -taidot
- Vailla ammatillista koulutusta tai matala koulutustaso: koulutustarve
- Pitkä poissaolo työelämästä lisää epävarmuutta: itseluottamuksen vahvistaminen, kyky sietää muutoksia ja epävarmuutta
- Elämäntilanteen muutos: työn ja muun elämän yhteensovittamisen taidot
- Mahdolliset työkykyä ja –terveyttä tukevat palvelut
- Mahdolliset muut lasten ja perheiden palvelut
- → Tarvitaan sekä hyvinvointia vahvistavaa että työelämään siirtymää tukevaa palvelua
- → Huomioidaan työhön palaava vanhempi sekä yksilönä, vanhempana että työntekijänä

Perhevapaalta palaajien ryhmittelyä (TTL)

Vailla koulutusta ja työkokemusta olevat äidit

- Usein iältään nuoria
- Ei peruskoulun jälkeistä koulutusta
- Ei työkokemusta ennen perhevapaata
- PALVELUTARVE
- Orientaatio koulutukseen ja työelämään
- Integraatio yhteiskuntaan

Vailla työsuhdetta olevat äidit

- Työsuhde päättynyt joko ennen perhevapaata tai sen aikana
- Koulutustausta ja osaaminen vaihtelee
- PALVELUTARVE
- Työnhakupystyvyys- ja taidot, urasuunnittelu
- Koulutus ja osaamisen päivittäminen

Äidit, joilla voimassa oleva työsuhde

- Perhevapaan päättyessä työsuhteessa
- Työkokemusta
- Usein koulutus (ammattillinen tai korkea-asteen)
- PALVELUTARVE
- Urasuunnittelu
- Rohkaisu työelämään palaamiseen, itseluottamuksen vahvistaminen
- Mahdollisesti täydennyskoulutus, osaamisen päivittäminen

Työelämän ja työhön palaajien valmiuksien samanaikainen kehittäminen

Vahvistetaan vanhempien valmiuksia palata työelämään

- Työn ja muun elämän yhteensovittamisen taidot
- Työnhaku-, opiskelu-, työelämä- ja urasuunnittelutaidot
- Ammatillinen koulutus ja täydennyskoulutus

Vahvistetaan työpaikkojen kykyä ottaa vastaan perhevapaalta palaavia työntekijöitä

- Työn ja muun elämän yhteensovittamisen käytännöt työpaikoilla (esim. työaikajoustot, etätyökäytännöt, perhevapaalta paluun tuki)
- Osana henkilöstösuunnittelua, tasa-arvotoimintaa, työsuojelua

Keskeiset lähteet & lisätietoja

- Perhevapaalta työhön –hankkeen loppuraportti:
<http://docplayer.fi/561813-Perhevapaalta-tyoelamaan.html>
- Ohjelmapäällikkö Salla Toppinen-Tanner, Työterveyslaitos,
salla.toppinen-tanner@ttl.fi, puh. 030 474 2441
- Perhevapaat, talouskriisi ja sukupuolten tasa-arvo –raportti:
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-884-5>
- Erikoistutkija Johanna Närvi, Terveysten ja hyvinvoinninlaitos, johanna.narvi@thl.fi, puh. 029 524 7467

Yhteystiedot

Jaana Vastamäki, STM, työ- ja tasa-arvo-osasto,
toimintapolitiikkayksikkö

jaana.vastamaki@stm.fi

Puh. 0295163468

[@JaanaVastamaki](#)